BDO

BDO Atrio
AuditorsAccountantsAdvisors

Nieuwsbrief

Juni 2008

Jaargang 19

1 Interim-management: een tool voor het managen van bedrijven.

2 België recent drie maal op de fiscale vingers getikt door Europees Hof van Justitie.

3 Tijdelijke handelsvennootschappen krijgen boekhoudkundig kader.

5 Authorised Economic Operator – een nieuwe standaard voor de internationale handel.

7 Anciënniteitspremies krijgen nu ook een duidelijk fiscaal statuut.

7 De langverwachte circulaire met betrekking tot de notionele interestaftrek is er.

9 Programmawet verkort bewaartermijn boekhouding.

10 Nieuwe IFRS 3 en IAS 27.

Interim-management: een tool voor het managen van bedrijven

Om te kunnen voldoen aan de groeiende vraag naar dit soort diensten in de markt, heeft BDO Atrio recentelijk een nieuwe activiteit opgezet: BDO Atrio Interim Management.
Een groeiend aantal bedrijven van klein tot groot in alle sectoren maakt gebruik van interim-management om een gebrek aan interne capaciteit op te vangen of om tijdelijk meer deskundigheid in huis te halen om veranderingen effectief door te voeren.
Interim-management is tegenwoordig een volwassen concept dat echter een grote professionaliteit en een perfecte beheersing van alle procesfases vereist om de maximale toegevoegde waarde te bieden.

BEGRIPSOMSCHRIJVING:

Interim-management is bedoeld om hulp en bijstand te leveren aan bedrijven die worden geconfronteerd met managementproblemen en een intern gebrek aan managers, door het beschikbaar stellen van een zeer deskundige manager. Hij neemt onafhankelijk en voor een beperkte tijdsperiode (van 4 tot 18 maanden), operationele verantwoordelijkheden op zich in het kader van een duidelijk omschreven mandaat.

Elke missie wordt begeleid door een professionele consultant die waakt over het goede verloop. De consultant zorgt ook voor een perfecte communicatie tussen de manager en het bedrijf.

Interim-management wordt ingezet in operationele directiefuncties vooral op financieel gebied, naast functies in de algemene directie.

HET VERLOOP VAN EEN OPDRACHT

1. Identificatie en analyse van de behoeften van het bedrijf

Zoals bij elke adviesopdracht moet er speciale aandacht worden besteed aan de context waarbinnen de interim-manager moet opereren, evenals aan het begrijpen van het probleem waarmee het bedrijf wordt geconfronteerd.

2. Voorstellen van de kandidaten en plaatsing van de gekozen interim-manager

De interim-managers die zijn geselecteerd door BDO Atrio Interim Management zijn professionals, met grote maturiteit (45 tot 65 jaar) en zeer deskundig. Zij hebben in verschillende omgevingen op een overtuigende manier operationele verantwoordelijkheden gedragen.

Zij worden grondig geëvalueerd en hun professionele referenties worden systematisch gecontroleerd voorafgaand aan elke nieuwe opdracht.

Hun ervaring en hun zeer grote deskundigheid maken het hen mogelijk snel, efficiënt en autonoom in te grijpen in vaak moeilijke situaties.

3. Coaching bij de opdracht

De coaching van de interim-manager door een professionele consultant van BDO Atrio is essentieel voor het slagen van de missie.

Dit soort opdrachten vereist een perfecte communicatie tussen de drie betrokken partijen: het bedrijf, de interim-manager en het interim-managementbedrijf, die onderling zijn verbonden door contracten.

Het coachingmechanisme berust op de drie volgende principes:

- Aan het begin van de opdracht stelt de interim-manager een businessplan op waarin de belangrijkste

fases van zijn missie en een inventarisatie van de noodzakelijke middelen voor de goede uitvoering zijn opgenomen. Dit plan wordt daarna gevalideerd door de klant.

- Regelmatige ontmoetingen met de interim-manager om deze bij te staan en te ondersteunen in de beginfase.
- Maandelijkse presentaties van de voortgang van de opdracht aan de klant.

Deze coaching door de consultant zorgt voor een meer globale kijk op de opdracht, maar kan ook zorgen voor de overdracht van specifieke kennis op een bepaald gebied. Zo wordt het gevaar van het relatieve isolement van de interim-manager binnen de structuur waarin hij moet werken, vermeden.

4. Debriefing na afronding van de opdracht

Een interim-managementopdracht wordt over het algemeen verstrekt voor een gegeven tijdsperiode van minimaal vier maanden tot maximaal 18 maanden.

Na afloop van de opdracht wordt een debriefing gehouden. Zo wordt gegarandeerd dat de betrokken partijen het eens zijn over de meerwaarde die de interim-manager heeft gebracht.

POSITIONERING

Interim-Management wil zich losmaken van het imago dat klassieke bedrijven "voor het beschikbaar stellen van interimpersoneel" daaraan geven. Om dit te doen, worden de volgende concurrentiële voordelen benadrukt:

- Keuze van de functies op het niveau van het directie comité;
- Strikte en professionele selectie van de kandidaten;
- Coaching van de missie door een ervaren consultant;
- Specialisatie in veranderingsmanagement.

Dit nieuwe bedrijf wordt geleid door een team dat bestaat uit Michel Grignard, Johan De Cooman, Dirk Osaer en Pierre Jacquet. Deze laatste is bij BDO Atrio gekomen na 10 jaar met succes actief te zijn geweest in het interimmanagement. Daarvoor zetelde hij een groot aantal jaren in internationale raden van bestuur en had hij operationele verantwoordelijkheden in de algemene directie van grote bedrijven.

Deze beroepservaring op drie fronten komt goed van pas bij het snel tot de kern terugbrengen en beter begrijpen van de problemen waarvoor een bedrijf staat. Hiermee kan hij ook effectief de interim-manager begeleiden bij zijn opdracht.

BDO Atrio Interim Management wil zich zeer snel positioneren als een grote speler op een markt die sterk in ontwikkeling is. Daarnaast willen wij onze klanten alle toegevoegde waarde bieden van het concept van interimmanagement door een beroep te doen op de deskundigheid, competentie en professionaliteit van het team consultants, zonder daarbij ooit de wezenlijke waarden uit het oog te verliezen.

Contact: int.mgt@bdo.be

België recent drie maal op de fiscale vingers getikt door Europees Hof van Justitie

Belgie is een slechte Europese leerling. Ons land schiet al meer dan een jaar tekort aan zijn plicht tot implementatie van een dwingende Europese richtlijn. De Moeder – Dochter richtlijn anderzijds werd wel geïmplementeerd, maar niet op een richtlijn conforme manier. België neemt het tenslotte ook niet zo nauw met de Europese vrijheid van vestiging voor grensoverschrijdende interestbetalingen.

1. HERKWALIFICATIE IN DIVIDEND VAN INTERESTBETALINGEN AAN BUITENLANDSE EU VENNOOTSCHAP - BESTUURDER IS IN STRIJD MET DE VRIJHEID VAN VESTIGING (Hof van Justitie, 17 januari 2008 in de zaak Lammers & Van Cleeff NV)

Lammers & Van Cleeff NV, een Belgische vennootschap, had een schuld aan haar Nederlandse moedervennootschap, tevens bestuurder in Lammers & Van Cleeff NV, waarover zij interest betaalde.

De Belgische belastingadministratie had deze interesten gedeeltelijk geherkwalificeerd in –niet aftrekbare- dividenden, op basis van artikel 18 WIB. Vereenvoudigd zegt dit artikel dat interesten op voorschotten, die (onder meer) zijn toegekend door bestuurders, worden gekwalificeerd als dividenden, wanneer en in de mate dat ofwel de interesten abnormaal hoog zijn ofwel de rentegevende voorschotten hoger zijn dan het kapitaal en de belaste reserves. Deze herkwalificatie geldt echter niet wanneer de bestuurders die de voorschotten toekennen Belgische vennootschappen zijn.

Aangezien de herkwalificatie enkel geldt voor interestbetalingen aan buitenlandse (in casu EU) vennootschappen - bestuurders en niet voor interestbetalingen aan Belgische vennootschappen - bestuurders, concludeerde het Hof van Justitie echter –terecht- dat deze herkwalificatie in strijd is met de Europese vrijheid van vestiging.

Belgische vennootschappen kunnen dus –marktconforme- interesten betalen aan in de EU gevestigde bestuurder vennootschappen, zonder gevaar voor herkwalificatie in dividenden.

2. DBI STELSEL IS IN STRIJD MET DE MOEDER - DOCHTER RICHTLIJN (opinie Advocaat Generaal van het Hof van Justitie, 8 mei 2008, in de zaak Cobelfret NV)

Cobelfret NV, een Belgische vennootschap, ontving dividenden van haar Belgische en Britse dochtervennootschappen. Deze dividenden voldeden aan alle voorwaarden van de Moeder – Dochter Richtlijn en van het Belgische DBI stelsel. Onder dat DBI stelsel geldt dat ontvangen dividenden in eerste instantie worden opgenomen in de belastbare winst en in tweede instantie voor 95% worden afgetrokken, maar enkel in de mate dat er voldoende winst is. Een vennootschap die, exclusief

de ontvangen dividenden, fiscaal verlies maakt, kan dit verlies niet overdragen naar een volgend belastbaar tijdperk. En precies dat werd door Cobelfret betwist.

De Advocaat – Generaal komt nu tot de conclusie dat het Belgisch stelsel van dividendaftrek niet compatibel is met artikel 4 (1) van de Moeder – Dochter Richtlijn.

Nu nog even afwachten wat het Hof van Justitie zal beslissen. De Belgische Staat dient normaal een veroordeling in te calculeren: in de meeste zaken volgt het Hof van Justitie immers de opinie van de Advocaat-Generaal.

Op grond van het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel heeft een mogelijke veroordeling van België ook uitwerking voor dividend uitkeringen tussen Belgische vennootschappen.

Wij raden u in elk geval aan in de belastingaangifte de vrijstelling van 95% van de ontvangen dividenden te claimen evenals de overdracht van een hieruit resulterend fiscaal verlies.

Wij raden u ook aan de fiscale positie van vorige jaren te herbekijken en het fiscaal verlies te herberekenen in functie van het standpunt van de Advocaat Generaal. Want bezwaar indienen is mogelijk op het ogenblik van de effectieve aftrek van het fiscaal verlies, ongeacht wanneer dat verlies geleden werd. Tenslotte zou dit "nieuwe feit" ook de basis kunnen vormen voor een procedure van ontheffing van ambtswege.

3. BELGIË HEEFT NIET VOLDAAN AAN HAAR VERPLICHTING TOT IMPLEMENTATIE VAN DE FUSIERICHTLIJN (Hof van Justitie, 8 mei 2008)

Cross border fusies, splitsingen en andere herstructureringen zijn volgens het Belgisch recht slechts in zeer beperkte gevallen mogelijk.
In de huidige stand van de wetgeving kan een grensoverschrijdende fusie of (partiële) splitsing waarbij een Belgische vennootschap in een EU-context wordt overgenomen of gesplitst, niet belastingvrij plaatsvinden. Als voorwaarde geldt immers nog steeds dat de overnemende of verkrijgende vennootschap onderworpen is aan Belgische vennootschapsbelasting.

Nochtans voorziet de Fusierichtlijn in een veralgemeende fiscale neutraliteit voor diverse vormen van cross border herstructureringen binnen de Europese Gemeenschap. Hoewel de lidstaten deze regels reeds een aantal jaren geleden dienden te implementeren in hun nationale recht, heeft België nagelaten om dat te doen.

Deze nalatigheid wordt nu door het Hof van Justitie veroordeeld.

Belgische vennootschappen zouden zich kunnen beroepen op de Fusierichtlijn om de belastingneutraliteit te claimen van een cross border herstructurering binnen de Europese Gemeenschap. Zij riskeren wel een lange juridische weg te moeten afleggen om gelijk te krijgen.

Tijdelijke handelsvennootschappen krijgen boekhoudkundig kader

Het gebrek aan duidelijke regelgeving zorgt voor een veelheid aan boekhoudtechnieken voor tijdelijke handelsvennootschappen. In een recent en lijvig advies tracht de CBN deze leemte op te vullen en worden de krachtlijnen geschetst waarbinnen verrichtingen van een tijdelijke handelsvennootschap horen te worden verwerkt (advies 3-3 van 31 januari 2008).

REGELGEVEND KADER TIJDELIJKE HANDELSVENNOOTSCHAPPEN IS VAAG...

Artikel 47 van het W.Venn. omschrijft een tijdelijke handelsvennootschap als een vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid, die zonder een gemeenschappelijke naam te voeren, één of meer bepaalde handelsverrichtingen tot doel heeft. Kenmerkend voor deze rechtsfiguur is de hoofdelijke aansprakelijkheid van de vennoten, wat inhoudt dat schuldeisers van een tijdelijke handelsvennootschap steeds naar keuze elke vennoot kunnen aanspreken (art. 53, W.Venn.). Vooral voor bouwprojecten wordt veelvuldig gebruik gemaakt van deze rechtsfiguur, waarbij bepaalde deelgenoten instaan voor de ruwbouw en anderen voor de afwerking.

Ietwat bewust heeft de wetgever een vrij ruime contractuele vrijheid gegeven aan de tijdelijke handelsvennootschap. Hierdoor is het juridisch en boekhoudkundig regelgevend kader vaag en vormt het een bron van talrijke onzekerheden. Het gevolg is dat in de praktijk een veelheid aan boekhoudkundige technieken wordt toegepast.

Met haar advies wil de CBN nu streven naar een enigszins gestandaardiseerde boekhoudkundige verwerking van werkzaamheden verricht door een tijdelijke handelsvennootschap (advies 3-3 van 31/1/2008, te raadplegen op www.cnc-cbn.be).

...EN DAT WIL CBN VERHELPEN MET ENKELE RICHTLIJNEN...

Slechts één passus in ons boekhoudrecht handelt over de tijdelijke handelsvennootschap. Daarin wordt het principe van een volledige en aangepaste boekhouding gehuldigd : "*Wanneer het bedrijf van een onderneming ook werkzaamheden omvat die zij als zaakvoerder of deelgenoot in een tijdelijke handelsvennootschap verricht, wordt haar boekhouding derwijze aangepast...dat ze volledig is, zowel wat betreft de betrekkingen met derden als wat betreft de rekening en verantwoording die door de deelgenoten onderling of door zaakvoerder en deelgenoten aan elkaar moeten worden gedaan*" (art. 3, lid 3, Boekhoudwet van 17/7/1975).

Het uitdrukken van de werkzaamheden door een deelgenoot met een tijdelijke handelsvennootschap door het aanmaken van een aantal bijkomende rekeningen binnen diens bestaand rekeningenstelsel lijkt dus voldoende.

Toch pleit de Commissie, in navolging van de rechtsleer, om de verrichtingen van een tijdelijke handelsvennootschap in een afzonderlijke boekhouding te registreren. Het vereenvoudigen van de rapportering op fiscaal- en sociaalrechtelijk vlak, alsmede het bevorderen van de confidentialiteit worden als voornaamste argumenten aangehaald voor dit betoog.

Een groot deel van het lijvige advies van de CBN wordt vervolgens gewijd aan de integratie van de rekeningen van de tijdelijke handelsvennootschap in de boekhouding van de deelgenoten. Naar het oordeel van de Commissie dient het vermogen en het resultaat van de tijdelijke handelsvennootschap minstens eens per jaar te worden geïntegreerd in de jaarrekening van de deelgenoten (of minstens halfjaarlijks voor deelgenoten met een commissaris – zie art. 137, §2, 3e lid W. Venn.).

De proportionele integratiemethode geniet daarbij de voorkeur van de Commissie, zowel op balansniveau als op het niveau van de resultatenrekeningen. Aldus wordt elke rubriek van de balans en van de resultatenrekening van de tijdelijke handelsvennootschap geïntegreerd in de boekhouding van de deelgenoten, en dat in verhouding tot hun aandeel in de tijdelijke handelsvennootschap.

Daar deze methode de bedrijfseconomische realiteit het best benaderd, wordt ze in de praktijk nu al zeer vaak toegepast stipt de Commissie aan.

Voor de activa en passiva waarvan de rapporterende deelgenoot geen volle eigenaar of schuldenaar is (enkel aandeel in tijdelijke handelsvennootschap wordt uitgedrukt), is het zinvol afzonderlijke rekeningen te creëren, of de in medeëigendom gehouden vermogensbestanddelen in de toelichting van de jaarrekening te identificeren.

Voor vennootschappen waar deze integratietechniek te veel administratieve kosten met zich meebrengt, laat de Commissie een meer eenvoudige methode toe (bv. centralisatie van alle rekeningen met een tijdelijke vennootschap op een rekening courant). Evenwel verbindt de Commissie hieraan een dubbele voorwaarde, m.n. de tijdelijke handelsvennootschap moet “klein” zijn overeenkomstig de criteria vervat in artikel 15 van het W. Venn. en de deelgenoten moeten een passende verantwoording voorzien in de toelichting van hun jaarrekening.

Aangezien de Commissie staat voor een volwaardige integratie in de boekhoudingen van de deelgenoten, dienen de dubbeltellingen waartoe deze methode leidt te worden geëlimineerd. Veelal zullen de deelgenoten immers prestaties leveren aan de tijdelijke handelsvennootschap, die deze laatste op haar beurt zal doorrekenen aan de uiteindelijke klant. Zo zullen bij integratie van de rekeningen van de tijdelijke handelsvennootschap bijvoorbeeld de handelsvorderingen- en schulden tweemaal op de balans worden opgenomen. Ook hier schrijft de Commissie een proportionele eliminatie van deze dubbeltellingen voor op balansniveau (i.e. onderlinge compensatie van activa en passiva). Op het niveau van de resultatenrekening daarentegen wordt aanbevolen om de dubbeltellingen te elimineren door de omzet die de betrokken deelgenoot aan de tijdelijke vennootschap factureert, integraal te elimineren.

Tot slot snijdt de Commissie in haar advies nog de problematiek van waarderingsregels aan. Dienaangaande worden twee methoden weerhouden. In de eerste methode worden waarderingsconflicten vermeden door de beslissingen inzake afschrijvingen, voorzieningen en eventuele waardeverminderingen te situeren bij de deelgenoten. Alzo waarborgt men in waarderingsopzicht de neutraliteit van de financiële staten van de tijdelijke handelsvennootschap. Een tweede methode houdt in dat de deelgenoten onderling de waarderingsregels contractueel vastleggen.

... DIE ZORGEN VOOR MEER COHERENTE EN TRANSPARANTE INFORMATIE...

Verschillende vergelijkende studies van de jaarrekeningen van belangrijke Belgische bouwondernemingen hebben aangetoond dat ze bijzonder karig zijn met de publicatie van financiële gegevens inzake hun activiteiten met tijdelijke handelsvennootschappen. Naast de beoogde standaardisering, wil de Commissie dan ook een aanzet geven tot een grotere transparantie. Zij zocht hiertoe inspiratie in IAS 31 (Financiële verslaggeving van belangen in joint ventures) en doet terzake navolgende aanbevelingen aan de deelgenoten in een tijdelijke handelsvennootschap :

1) Oplijsten in toelichting van hun jaarrekening van de “significante” (bv. geen slapende vennootschappen of tijdelijke handelsvennootschappen die zich in afloopfase bevinden) tijdelijke handelsvennootschappen waarin ze participeren met hun identificatiegegevens;

2) Beschrijving integratie en eliminatie van verrichtingen met tijdelijke handelsvennootschappen in de toelichting van hun jaarrekening ;

3) Weergave financiële kerncijfers van de verrichtingen van en met tijdelijke handelsvennootschappen in de toelichting van hun jaarrekening, tenzij deze gegevens schade zouden berokkenen aan een deelgenoot of deze gegevens in hoofdorde of exclusief betrekking hebben op één enkele tijdelijke handelsvennootschap.

... EN UITEINDELIJK MOETEN UITMONDEN IN WETGEVEND INITIATIEF.

De CBN neemt zich voor om over een termijn van drie tot vijf jaar de toepassing in de praktijk van haar advies te toetsen. Vervolgens zal een evaluatie worden gemaakt of het wenselijk is aan te sturen op enig wetgevend initiatief voor de boekhoudkundige verwerking van verrichtingen van tijdelijke handelsvennootschappen.

Authorised Economic Operator – een nieuwe standaard voor de internationale handel

Ondernemingen die met grensoverschrijdend transport te maken hebben bereiden zich voor op de invoering van het Europese statuut 'Authorised Economic Operator'. AEO gecertificeerde ondernemingen die aan de hand van dit statuut bewijzen een veilige handelspartner te zijn die risico's op fraude afdoende afdekken krijgen in ruil een vlotte doorgang aan de grens. Dit statuut kan een concurrentieel voordeel opleveren in een omgeving waar snelheid van belang is.

ACHTERGROND

Als gevolg van de gebeurtenissen op 11 september 2001 hebben de Verenigde Staten maatregelen genomen om de veiligheid van het personen- en goederenvervoer te verhogen. Onder andere werd een certificatieproces in het leven geroepen voor ondernemingen die aan hoge veiligheidsstandaarden voldoen (Customs Trade Pact Against Terrorism (CTPAT)), speciale veiligheidsstandaarden voor haveninstallaties (International Security Port Shipping (ISPS)) en beveiliging van containervervoer (Container Security Initiative (CSI)). De Verenigde Staten eisten onder andere dat de havenoperatoren hun terminals van waaruit schepen naar de VS vertrekken extra beveiligden.

Ook in de Europese Unie werden initiatieven ontwikkeld om de goederenstroom te beveiligen.

De Europese Unie heeft een eigen veiligheidsprogramma opgesteld dat gebaseerd is op de SAFE normen inzake wereldhandel die door de Wereld Douane Organisatie zijn uitgewerkt.

Met Verordening (EG) nr. 648/2005 van 13 april 2005 (PB L117 van 4 mei 2005) tot wijziging van het douanewetboek en Verordening (EG) nr. 1875/2006 tot wijziging van de uitvoeringsbepalingen van het douanewetboek werd het concept van Authorised Economic Operator (AEO) ingevoerd. Met dit statuut poogt de douane een onderscheid te maken tussen ondernemingen die maatregelen hebben genomen om te voldoen aan een aantal eisen waardoor een onderneming als 'veilig en betrouwbaar' kan beschouwd worden en andere ondernemingen.

De ondernemingen met AEO statuut zullen kunnen genieten van een aantal voordelen waardoor ze minder frequent gecontroleerd hoeven te worden en waarbij bijkomende vereenvoudigingen mogelijk zijn. Onder andere zullen AEO gecertificeerde ondernemingen vanaf 1 juli 2009 – op het ogenblik dat de zogenaamde 'pre arrival' en 'pre departure' aangiften van kracht worden - slechts een gereduceerde set van gegevens electronisch moeten doorsturen naar de douane. De algemene verwachting is dat voor ondernemingen die als onderaannemer werken voor een klant die AEO gecertificeerd is of AEO gecertificeerd wil worden, het AEO certificaat een conditio sine qua non zal worden om zijn activiteiten met die klant nog te kunnen verderzetten. Met name zullen transportondernemingen en logistieke dienstverleners als gevolg van het AEO certificatieproces bij hun klanten hierdoor bijna verplicht worden om ook het AEO certificaat aan te vragen.

WIE KAN HET AEO STATUUT AANVRAGEN?

De status van AEO kan worden toegekend aan in het douanegebied van de Gemeenschap gevestigde ondernemers. Het gaat om iedere persoon die op de één of andere manier betrokken is bij douaneactiviteiten. Een douaneactiviteiten is elke activiteit die verband houdt met de douanewetgeving, zoals ondernemingen die goederen aankopen die afkomstig zijn van buiten de Europese Gemeenschap of verkopen aan klanten buiten de Europese Gemeenschap, ondernemingen die logistieke diensten aanbieden met betrekking tot het vervoer of opslag van niet-communautaire goederen (goederen die van buiten de Europese Gemeenschap komen). Een vervoerder waarvan de activiteit zich beperkt tot het vervoer van communautaire goederen kan dus geen aanvraag indienen.

SOORTEN AEO CERTIFICATEN EN AANVRAAGPROCEDURE OM HET AEO STATUUT TE BEKOMEN.

Er bestaan drie soorten AEO-certificaten: het AEO-certificaat 'douane' voor martkdeelnemers die voor bepaalde vereenvoudigingen in de douanewetgeving in aanmerking wensen te komen, het AEO-certificaat 'veiligheid' voor marktdeelnemers die in aanmerking wensen te komen voor faciliteiten bij de de douanecontroles betreffende de veiligheid bij de binnenkomst van de goederen in het douanegebied van de Gemeenschap of bij het verlaten van het goederen uit het douanegebied en ten slotte het AEO-certificaat 'douanevereenvoudigingen/veiligheid' dat een combinatie is van beide voorgaande certificaten. De meeste ondernemingen zullen kiezen voor de laatste optie omdat de mogelijke voordelen in de combinatie groter zijn.

De aanvraag tot AEO certificering moet schriftelijk of electronisch worden ingediend door middel van een speciaal aanvraagmodel en met behulp van voorgeschreven documenten als bijlage. Voor een groep van ondernemingen die bestaat uit een moedervennootschap met één of meerdere juridisch afzonderlijke dochtervennootschappen moet voor iedere dochtervennootschap afzonderlijk een aanvraagformulier invullen indien zij een AEO-certificaat wenst te bekomen. Een bijkantoor dat geen afzonderlijke rechtspersoonlijkheid heeft kan in zijn naam geen AEO aanvraag indienen aangezien het de moedervennootschap is die zich verbindt wanneer overeenkomsten worden afgesloten. In dat geval mag dus de moedervennootschap optreden als aanvrager.

Wanneer de vennootschap activiteiten heeft in meerdere lidstaten moet de aanvraag worden ingediend bij de de douaneautoriteit van de lidstaat waar de hoofdboekhouding van de aanvrager in verband met de betrokken douaneregelingen wordt gevoerd en waar ten minste een deel van de door het AEO-certificaat te dekken activiteit plaatsvindt of de de doauneautoriteit van de lidstaat waar de hoofdboekhouding in het computersysteem van

de aanvrager met behulp van IT en computernetwerken voor de betrokken douaneautoriteit toegankelijk is en waar de algemene logistieke beheersdiensten van de aanvrager worden uitgeoefend en waar ten minste door het AEO-certificaat te dekken activiteiten plaatsvinden.

Het fundamenteel principe voor deze bovenstaande regels bestaat feitelijk uit het onderwerpen van de aanvraag aan de douneautoriteiten van de lidstaat die het best de douaneactiviteiten van de aanvrager kennen.

Indien een onderneming haar hoofdboekhouding laat voeren door een in een andere lidstaat of in een derde land gevestigde entiteit, moet zij ervoor zorgen dat de douane in lidstaat waar die onderneming is gevestigd electronisch toegang krijgt tot de gegevens van de hoofdboekhouding. De AEO aanvraag moet voorgelegd worden in de lidstaat waar de onderneming de toegankelijkheid waarborgt en waar de algemen beheersactiviteiten van haar logistieke diensten worden uitgeoefend.

Na ontvangst van de aanvraag zal de douane de ontvankelijkheid van de aanvraag controleren en kan de aanvraag aanvaard worden. De douane onderzoekt of de criteria vervuld zijn door de aanvrager en na een audit kan de douane na ten hoogste 90 kalenderdagen een certificaat afleveren. Tijdens een overgangsperiode tot en met 31 december 2009 is een speciale onderzoekstermijn van 300 kalenderdagen van toepassing. De gegevens van de aanvragen en weigeringen of goedkeuringen worden ook tussen de douaneautoriteiten van de verschillende lidstaten uitgewisseld

CRITERIA OM HET AEO STATUUT TE BEKOMEN EN DE MOGELIJKE ROL VAN EXTERNE AUDITORS

Om een AEO certificaat te bekomen moet een onderneming aan criteria beantwoorden die voor alle lidstaten gemeenschappelijk zijn opgesteld. De criteria omvatten:

- een passende staat van dienst op het gebied van de naleving van douanevereisten;
- een deugdelijke handels- en, in voorkomend geval, vervoersadministratie die passende douanecontroles mogelijk maakt;
- het bewijs van financiële solvabiliteit;
- passende veiligheidsnormen.

Revelerend voor accountants en bedrijfsrevisoren is dat nu ook douaneautoriteiten belang stellen in boekhoudsystemen. Met name verwachten de douaneautoriteiten dat een boekhoudsysteem toelaat om via 'audit trails' controles uit te voeren over alle gegevens die relevant kunnen zijn over goederenstromen, zoals aankopen bestellingen, verkopen en verkooporders, controle van de stocks, productie en transport van goederen en daarmee gerelateerde behandeling van de boekhoudkundige en financiële transacties. Ook gegevens over de beveiligingsaspecten in de informaticaomgeving zijn van belang bij het AEO onderzoek. De douane heeft ook een grote belangstelling voor de mate waarin een onderneming een systeem van interne controle heeft opgezet om een goed beheer van de goederenstromen mogelijk te maken. De douane verwacht in dat verband dat er interne audits plaatsvinden.

De douane kan door onafhankelijke deskundigen verstrekte conclusies en verslagen aanvaarden met betrekking tot de hogergenoemde criteria. Met name ligt hier een rol weggelegd voor externe auditors die bepaalde processen kunnen certificeren op basis van internationale referentiekaders, zoals bvb SAS 70 certificering en SOX certificering.

De AEO aanvrager kan zijn aanvraagprocedure versnellen en vergemakkelijken door te opteren voor een zelfevaluatie op basis van vragenlijsten die de douaneautoriteiten hebben opgesteld. Veel ondernemingen kiezen ervoor om zich door gespecialiseerde externe auditors te laten bijstaan voor deze zelfevaluatie en voor het opstellen van de nodige tegenmaatregelen om te kunnen voldoen aan de AEO vereisten.

CONCLUSIE

Het concept van AEO betekent niet alleen dat een nieuwe standaard wordt geïntroduceerd voor de beveiliging van de internationale handel, maar ook dat de werkwijze inzake controles door de douane drastisch gewijzigd worden. Als gevolg hiervan wordt de verantwoordelijkheid voor het naleven van douanewetgeving en het beveiligen van de supply chain bij de ondernemingen zelf gelegd. Door de aandacht van de douane naar de interactie tussen douanewetgeving, de informaticaomgeving, boekhoudsystemen, interne controlesystemen en veiligheidsstandaarden ligt er een nieuwe taak weggelegd voor gespecialiseerde externe auditors om ondernemingen te helpen bij het vervullen van de AEO vereisten.

C4T heeft samen met BDO Atrio en NPA security consulting een aantal oplossingen uitgewerkt om bedrijven te ondersteunen en te helpen bij de aanvraag en AEO certificering. Het partnerschap kan beogen op een jarenlange ervaring in zowel douane wet –en regelgeving, interne administratieve processen en controlemaatregelen alsook diverse veiligheidsaspecten.

Indien U verder vragen mocht hebben, kan u steeds contact nemen met een van onderstaande partners:

C4T: Pieter Haesaert: pieter.haesaert@customs4trade.com

BDO Atrio : Lieven van Brussel – Brecht Smits: lieven.vanbrussel@bdo.be; brecht.smits@bdo.be

NPA: Chris Mees – chirs.mees@npasc.be

Anciënniteitspremies krijgen nu ook een duidelijk fiscaal statuut

Anciënniteitspremies zijn reeds een aantal jaren vrijgesteld van sociale zekerheid onder bepaalde voorwaarden. De fiscale behandeling van dergelijke premies bleef geruime tijd onduidelijk. In een recente circulaire wordt nu bevestigd dat naar analogie met de sociale wetgeving de premie een vrijgesteld sociaal voordeel uitmaakt, dat evenwel niet aftrekbaar is voor de werkgever.

In de editie van 2007 van het Bericht aan de Werkgevers voor het opmaken van de loonfiches 281.10 en bijhorende samenvattende opgave 325.10 werd deze gelijkschakeling met de sociale wetgeving reeds aangekondigd. De AOIF heeft recent een meer acurate toelichting gepubliceerd in verband met de praktische uitwerking van deze anciënniteitspremie. (Circulaire Ci.RH 241/567.657 (AOIF7/2008) van 12 maart 2008). Hierin wordt nogmaals door de administratie benadrukt dat haar standpunt volledig aansluit met de reeds langer bestaande RSZ-wetgeving.

Concreet betekent dit dat de anciënnniteitspremie wordt beschouwd als een sociaal voordeel (en dus is vrijgesteld van RSZ-bijdragen en inkomstenbelastingen in hoofde van de werknemer) indien aan de volgende 3 voorwaarden is voldaan:

- de premie mag maximum twee maal tijdens een loopbaan bij een werkgever worden uitgekeerd;
- een eerste maal naar aanleiding van en ten vroegste in het kalenderjaar waarin de werknemer 25 jaar dienst heeft bij de werkgever. In dat geval mag de premie niet meer bedragen dan één keer het brutobedrag van de maandwedde;
- een tweede maal naar aanleiding van en ten vroegste in het kalenderjaar waarin de werknemer 35 jaar dienst heeft bij de werkgever. In dat geval mag de premie niet meer bedragen dan twee maal het brutobedrag van de maandwedde.

Daarentegen, indien er niet aan de hierboven vermelde voorwaarden is voldaan, wordt de volledige anciënnniteitspremie als een belastbare vergoeding aangemerkt in hoofde van de genieter.

Er is uiteraard ook een keerzijde verbonden aan dit vrijgesteld sociaal voordeel. Immers, sociale voordelen die toegekend worden aan werknemers, gewezen werknemers of rechtverkrijgenden, die bij de genieter niet belastbaar zijn, zijn in hoofde van de werkgever niet als beroepskosten aftrekbaar. Het is dus duidelijk dat een anciënnniteitspremie die aan de 3 hierboven vermelde voorwaarden voldoet, voor de werkgever geen aftrekbare beroepskost zal zijn.

Opgelet: een premie die wordt toegekend naar aanleiding van de pensionering of het sluiten van de onderneming (zelfs al wordt deze berekend in functie van het aantal dienstjaren), kwalificeert niet als een (vrijgestelde) anciënniteitspremie. De verklaring hiervoor ligt in het feit dat deze vergoeding niet wordt toegekend naar aanleiding van de 25 jaar of 35 jaar in dienstverband (zie hierboven). Dergelijke sluitingsvergoeding is dan ook logischerwijs steeds een belastbare bezoldiging.

Bovenstaande regels zijn reeds van toepassing voor anciënniteitspremies die vanaf 1 januari 2006 werden betaald of toegekend.

De langverwachte circulaire met betrekking tot de notionele interestaftrek is er

Conform de belofte van de Minister van Financiën heeft de regering op 3 april 2008 een circulaire gepubliceerd over de aftrek voor risicokapitaal (ook bekend onder de naam notionele interestaftrek), voorgesteld als alternatief voor een wetswijziging om eventueel misbruik tegen te gaan (AOIF nr. 14/2008, beschikbaar op Fisconet).

Ofschoon deze circulaire op zich maar weinig nieuwigheden biedt, heeft ze toch de verdienste een compleet overzicht te geven van de verschillende antimisbruikbepalingen in de WIB 92, zowel met betrekking tot de aftrek voor risicokapitaal zelf als in algemene zin.

ALGEMENE FILOSOFIE: AANSPORING MET EEN STOK ACHTER DE DEUR

Vooreerst herhaalt de circulaire het algemene kader voor de aftrek voor risicokapitaal.

Volgens de circulaire gaat het om een “structurele maatregel”, wat op twee niveaus kan worden uitgelegd.

De maatregel richt zich immers op de structuur van bedrijven door ze te stimuleren hun eigen vermogen te versterken en hun solvabiliteit te verbeteren, terwijl tegelijkertijd wordt gestreefd om “een zo gunstig mogelijk klimaat te scheppen voor de ontwikkeling van de economische activiteiten” in België.

Zo zouden deze maatregelen moeten zorgen voor “het bieden van een alternatief voor de coördinatiecentra, het behouden van de Belgische verankering van grote industriële groepen, het financiewezen en de dienstensector, en het herstellen van de fiscale competitiviteit van België op het internationale toneel”.

Na deze geruststellende woorden over de grondslag en de rechtvaardiging van deze aftrek, geeft de administratie echter een soort waarschuwing. De stabiliteit van de maatregel hangt af van “het goede gebruik” dat ervan wordt gemaakt, in tegenstelling tot misbruik. Het is dan ook van essentieel belang dat ondernemingen vermijden “aan agressieve planning te doen via constructies die erop gericht zijn hun aftrekmogelijkheden louter kunstmatig op te vijzelen”.

In de circulaire wordt evenwel ook aangegeven dat de bestaande bepalingen in de wet van 22 juni 2005 (specifiek voor de aftrek voor risicokapitaal) en van het WIB 92 (in het algemeen) voldoende zijn om “elk eventueel misbruik te voorkomen”.

SPECIFIEKE ANTIMISBRUIKBEPALINGEN IN DE WET VAN 22 JUNI 2005

De circulaire sluit een aantal elementen uit de berekeningsgrondslag uit:

- **Aandelen:** het risicokapitaal wordt verminderd met de fiscale nettowaarde van de financiële activa "die uit deelnemingen en andere aandelen bestaan" en de fiscale nettowaarde "van de aandelen van beleggingsvennootschappen waarvan de eventuele inkomsten in aanmerking komen om als DBI te worden afgetrokken". In de circulaire staat enerzijds dat in het geval van de verkoop van activa (bijv. aandelen), de controleurs moeten nagaan of de overdrachtsprijs, of de verkoopprijs wel overeenstemt met de marktwaarde van de overgedragen activa en of de prijsbetalingsvoorwaarden (gespreide of uitgestelde betaling) overeenstemmen met de marktvoorwaarden. Anderzijds wordt gesteld dat onder het begrip "nettowaarde van de aandelen" wordt verstaan "de aanschaffingswaarde verminderd met de voorheen geboekte en met een werkelijke ontwaarding overeenstemmende waardeverminderingen" (al dan niet fiscaal aanvaard).
- **Onredelijke kosten:** de berekeningsgrondslag moet ook worden verminderd met de nettoboekwaarde van materiële vaste activa (of een deel daarvan), in zover de erop betrekking hebbende kosten op onredelijke wijze de beroepsbehoeften overtreffen. In de circulaire staat dat "de administratieve onderrichtingen en de rechtspraak met betrekking tot artikel 53, 10° (onredelijke kosten) als leidraad zullen dienen voor de toepassing van deze antimisbruikregel".

  Hier worden zaken als antiek of luxewagens genoemd.
- **Belegging zonder periodiek inkomen:** de berekeningsgrondslag van de aftrek voor risicokapitaal wordt verminderd met de nettoboekwaarde van bestanddelen die als belegging worden gehouden en die door de aard ervan niet bestemd zijn om een belastbaar periodiek inkomen voort te brengen.

  Eerst wordt herhaald dat van deze uitsluiting slechts sprake kan zijn als aan twee cumulatieve voorwaarden is voldaan: het moet niet alleen om een actief gaan dat door zijn aard normaliter niet bestemd is om een periodiek belastbaar inkomen voort te brengen (juwelen, edele metalen en kunstwerken, enz., zelfs in geval van occasionele verhuring), maar ook om een actief dat, in de specifieke omstandigheden van het geval, als belegging wordt aangehouden, in tegenstelling tot een actief dat direct of indirect gebruikt wordt voor de beroepsactiviteit.

  Zo is het voor een groep onmogelijk de eigen middelen van een Belgische vennootschap kunstmatig "aan te dikken" door daarin de collectie kunstwerken van een van de aandeelhouders in te brengen, tenzij deze vennootschap juist handelt in dergelijke objecten.

  Zo zijn ook (als belegging aangehouden) kapitalisatieaandelen, uitgegeven door beleggingsvennootschappen, uitgesloten van aftrek; in tegenstelling tot effecten waarvan de interesten worden gekapitaliseerd en zerobonds, waarbij voor ieder tijdperk een interest wordt belast krachtens het bepaalde in artikel 362bis WIB.
- **Onroerende goederen:** het risicokapitaal wordt verminderd met de nettoboekwaarde van onroerende goederen of andere zakelijke rechten met betrekking tot dergelijke goederen waarvan natuurlijke personen die bedrijfsleider zijn en hun naasten, het gebruik hebben.

  Ook al moet deze bepaling voorkomen dat bedrijfsleiders een extra voordeel toegekend krijgen naast de forfaitaire taxatie op de gratis beschikking over een woning van de vennootschap, speelt het feit of zij al dan niet een marktprijsconforme huur betalen, geen enkele rol. Bij onroerende goederen die niet uitsluitend voor de uitoefening van de beroepswerkzaamheid worden gebruikt (een hangar aangebouwd aan het woonhuis, een pand met een winkel op de begane grond, enz.), moet het deel dat voor beroepsdoeleinden wordt gebruikt – onder bepaalde voorwaarden – niet worden afgetrokken van de berekeningsbasis.

ANTIMISBRUIKBEPALINGEN IN HET WETBOEK VAN DE INKOMSTENBELASTINGEN

In de circulaire wordt vervolgens een overzicht gegeven van de antimisbruikmaatregelen die in algemene zin zijn opgenomen in het wetboek:

- **Algemene antimisbruikmaatregel:** op grond van de antimisbruikbepaling in artikel 344, § 1, WIB 92, en onder verwijzing naar diverse arresten van het Hof van Cassatie, herhaalt de administratie dat zij een verrichting in haar geheel kan herkwalificeren die op kunstmatige wijze in afzonderlijke akten zou zijn opgesplitst, teneinde de verrichting die de partijen in werkelijkheid tot stand hebben gebracht, te belasten. In dit kader dienen de administratieve onderrichtingen en de rechtspraak met betrekking tot het hiervoor genoemde artikel dus als leidraad.
- **Wijziging van de controle:** om louter fiscale motieven te voorkomen, is de overdracht van de aftrek voor risicokapitaal in geval van verwerving of van wijziging van de controle van een vennootschap die niet beantwoordt aan rechtmatige financiële of economische behoeften, verboden.
- **Lening voor de financiering van een kapitaalinbreng:** in de circulaire wordt gewezen op het feit dat interesten van leningen die een vennootschap aangaat om de verwerving van actiefbestanddelen (met inbegrip van aandelen van vennootschappen) of de kapitalisatie van vennootschappen te financieren, in principe aftrekbaar zijn als beroepskosten. Er wordt echter aan toegevoegd dat uitgaven – in dit geval interesten van leningen – die geen verband houden met het maatschappelijke doel van de vennootschap, niet aftrekbaar zijn als beroepskosten (vaststaande rechtspraak van het Hof van Cassatie). Dat is eveneens het geval voor schulden die zijn aangegaan voor de financiering van verrichtingen die geen positief nettoresultaat vóór belasting, maar alleen een belastingvoordeel kunnen voortbrengen.

- **Verkregen abnormale of goedgunstige voordelen:** een reeks fiscale aftrekken, de aftrek voor risicokapitaal inbegrepen, mag niet worden verricht op het gedeelte van het resultaat dat voortkomt van "abnormale of goedgunstige voordelen" die de vennootschap "in welke vorm of door welk middel ook, rechtstreeks of onrechtstreeks heeft verkregen uit een onderneming ten aanzien waarvan zij zich rechtstreeks of onrechtstreeks in enige band van wederzijdse afhankelijkheid bevindt". In de circulaire wordt erop gewezen dat deze bepaling zelfs van toepassing is indien de vennootschap een prestatie verricht waarvan de waarde overeenkomt met het voordeel dat zij verkrijgt. De belastingambtenaar zal inderdaad in voorkomend geval moeten nagaan of het resultaat waarop de vennootschap de aftrek voor risicokapitaal wil verrichten, niet afkomstig is van een verrichting die onder abnormale omstandigheden werd verkregen en niet verantwoord is door economische doelstellingen, maar enkel door fiscale oogmerken.

  De circulaire stelt duidelijk dat deze regeling aangaande abnormale of goedgunstige voordelen geen toepassing vindt op de vennootschappen waarvan de erkenning als coördinatiecentrum verlopen is (of die eraan verzaken) en die hun activiteiten (thesauriecentrum, financierings¬maatschappij, interne bank van de groep, enz.) voortzetten binnen dezelfde entiteit of binnen een andere entiteit van de groep in België die de aftrek voor risicokapitaal-regeling geniet.

  Deze bepaling betreft evenmin legitieme handelingen, zoals die welke er voor een groep in bestaan financieringsactiviteiten in een gespecialiseerde vennootschap te centraliseren of de activiteiten met betrekking tot een bepaald vak of tot bijzondere producten onder te brengen in een gespecialiseerde dochteronderneming, aangezien deze handelingen zinvol zijn uit economisch oogpunt en dus geen louter kunstmatige constructies met uitsluitend fiscaal oogmerk vormen.

- **Herstructureringen:** in dit verband geeft de circulaire aan dat de fiscale neutraliteit in geval van een fusie of splitsing slechts is toegestaan op voorwaarde dat de verrichting beantwoordt aan rechtmatige financiële of economische behoeften, en preciseert dat een fusie-inbrengmeerwaarde gelijkgesteld wordt met een uitgedrukte maar niet verwezenlijkte meerwaarde, en dus moet worden uitgesloten van de berekeningsgrondslag van de aftrek voor risicokapitaal.

Programmawet verkort bewaartermijn boekhouding

Na een debat dat werd overschaduwd door de discussie over Brussel-Halle-Vilvoorde, keurde de plenaire Kamer op 8 mei jl. de programmawet goed. Daarin wordt in het kader van de administratieve vereenvoudiging de bewaartermijn voor bedrijfsdocumenten teruggebracht van 10 tot 7 jaar. Een wetswijziging die vermoedelijk nog voor de zomer in werking zal treden.

GEBREK AAN ÉÉNDUIDIGHEID BEWAARTERMIJN BEDRIJFSDOCUMENTEN...

Het antwoord op de vraag hoelang een vennootschap haar facturen, bankuittreksels, voorraadlijsten, edm. dient bij te houden is niet éénduidig. In functie van de invalshoek kan de wettelijke bewaartermijn immers oplopen van vijf tot tien jaar.

Zo schrijft het Wetboek Inkomstenbelastingen een minimale bewaartermijn voor van 5 jaar (art. 315 WIB). Een termijn die loopt tot het verstrijken van het vijfde jaar of boekjaar volgend op het belastbaar tijdperk. Het Wetboek BTW daarentegen legt een algemene bewaartermijn op van 7 jaar (art. 60, §1 W. BTW). Hier vangt de termijn normaal aan op de eerste januari van het jaar volgend op het boekjaar wat boeken betreft, en op hun datum wat facturen of andere stukken betreft. Merk wel op dat voor handelingen die strekken of bijdragen tot de oprichting van een gebouw of tot de verkrijging met betaling van de belasting van een gebouw of van een zakelijk recht, waarvoor een herzieningsperiode geldt van 15 jaar, de stukken, facturen, contracten, rekeninguittreksels… minimaal dienen te worden bewaard tot op het moment van het verstrijken van de herzieningstermijn. Ten aanzien van de verplicht te houden tabel der bedrijfsmiddelen, begint daarenboven de termijn van 7 jaar pas te lopen op het ogenblik van het verstrijken van het herzieningstijdvak.

De boekhoudwetgeving hanteert van oudsher de langste bewaartermijn, m.n. 10 jaar (art. 6 en 8,§2 W. 17/7/1975). Deze termijn vangt steeds aan op 1 januari van het jaar dat op de afsluiting volgt. Voor stukken die geen rechtstreekse betrekkingen met derden weergeven (i.e. interne documenten) wordt de boekhoudrechtelijke bewaartermijn evenwel ingekort tot 3 jaar.

Stel dat het boekjaar 2008 samenvalt met het kalenderjaar. Voor de vennootschapsbelasting moeten de boeken bijgehouden worden tot minstens eind 2013, voor de BTW is dat eind 2015 en voor de boekhoudwet mag de boekhouding pas weg eind 2018.

De kortere fiscale bewaartermijnen zijn dus weinig relevant zolang het boekhoudrecht een langere termijn voorschrijft. Vandaar dat reeds eerder werd gezocht om ook de boekhoudrechtelijke bewaartermijnen terug te brengen tot 7 jaar (zie o.a. art. 6 KB van 25/01/2005, BS 7/02/2005 inzake toelaten elektronische boekhouding).

...VERBETERD VIA PROCES VAN ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING...

De regering Leterme heeft nu op aangeven van de Minister voor ondernemen en vereenvoudigen beslist om de boekhoudrechtelijke bewaringstermijn ook te beperken tot 7 jaar zoals geldt op fiscaal vlak (wat in verband met de BTW reeds plaatshad in 2005).

In de memorie van toelichting wordt voornamelijk benadrukt dat de bewaartermijn van verantwoordingsstukken (zoals facturen) wordt ingekort. Maar de wet zelf beoogt zowel de aanpassing van art. 6 van de boekhoudwet (verantwoordingsstukken) als art. 8, §2 van de boekhoudwet (de eigenlijke boekhouding onder de vorm van de dagboeken en het inventarisboek).

Concreet betekent dit voor een boekjaar 2008 dat samenvalt met het kalenderjaar, zoals in voornoemd voorbeeld, dat ook voor de boekhoudwetgeving de boeken en bescheiden slechts tot einde 2015 bewaard moeten worden (behoudens ten aanzien van documenten met betrekking tot bepaalde bedrijfsmiddelen uiteraard).

Op de webiste van Minister Van Quickenborne staat te lezen dat deze wetswijziging volgens een extern onderzoek EUR 11,4 miljoen kostenbesparing zal opleveren voor de Belgische bedrijven.

Ook al kunnen ondernemingen sinds enige tijd een volstrekt geautomatiseerde boekhouding voeren, toch leert de praktijk echter dat velen de stap naar elektronische facturatie en archivering nog niet hebben gezet.

... MET ONMIDDELLIJKE INGANG.

De nieuwe regel treedt in werking de tiende dag na publicatie in het Belgisch Staatsblad, wat vermoedelijk nog voor de zomer zal gebeuren.

Leuk om weten is dat de verkorte bewaringstermijn meteen van toepassing zal zijn, ook voor het verleden. Dat houdt in dat na publicatie in het Staatsblad de verantwoordingsstukken (facturen, bankuittreksels, voorraadlijsten, edm.) alsmede de boeken voor het boekjaar eindigend in 2000 en vroeger de prullemand in mogen (behoudens ten aanzien van documenten met betrekking tot bepaalde bedrijfsmiddelen uiteraard).

Nieuwe IFRS 3 en IAS 27

Het IASB heeft in januari 2008 de herziene versie van IFRS 3 - Bedrijfscombinaties alsook de verbeterde versie van IAS 27 - Geconsolideerde en individuele jaarrekeningen gepubliceerd. Beide normen zijn van toepassing vanaf 1 juli 2009, maar een vervroegde toepassing is toegelaten. Deze nieuwe teksten resulteren uit de tweede fase van het convergentieproject tussen de US-FASB en het IASB Bedrijfscombinaties.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versies van deze normen worden hieronder samengevat:

- De nieuwe versie van IFRS 3 voorziet een keuze betreffende de waarderingsmethode van de belangen van derden. De minderheidsbelangen mogen enerzijds gewaardeerd worden tegen reële waarde of, anderzijds tegen het evenredige aandeel in het geïdentificeerde netto actief van de betreffende entiteit. In het kader van het convergentieproject tussen de IFRS normen en de US-GAAP normen, blijft er een verschil in aanpak in die mate dat US-SFAS 141 *Bedrijfscombinaties* geen alternatieven toelaat maar ondernemingen verplicht te waarderen tegen reële waarde.
- In het geval van bedrijfscombinaties in fasen, zal er een herwaardering van de deelneming die reeds werd aangehouden plaatsvinden, via de resultatenrekening, op het moment van de overname van controle. Vervolgens wordt de goodwill gewaardeerd als het verschil tussen
  - enerzijds de reële waarde van het belang aangehouden voor de overname, verhoogd met de vergoeding die wordt overgedragen bij de verwerving van nieuwe aandelen en de belangen van derden en
  - anderzijds het overgenomen netto actief gewaardeerd tegen reële waarde.
- De wijzigingen van het belang van de moeder in een filiaal zonder de controle te verliezen, worden boekhoudkundig verwerkt als transacties op het eigen vermogen.
- In geval van verlies van controle over een filiaal, worden de individuele activa en passiva van het filiaal niet langer in de boekhouding opgenomen. Elke winst of verlies als gevolg van deze transacties wordt onmiddellijk opgenomen in het resultaat. Elk overgebleven minderheidsbelang wordt gewaardeerd tegen reële waarde in de geconsolideerde staten. Elke winst of verlies als gevolg van zulke waarderingen wordt opgenomen in het resultaat veroorzaakt door het verlies van controle.
- De kosten opgelopen door de overnemer bij het realiseren van een bedrijfscombinatie, zoals wettelijke rechten, erelonen van tussenpersonen, due diligence erelonen en andere erelonen, worden in kosten opgenomen en maken geen deel uit van de overnameprijs.

- Verliezen die toe te schrijven zijn aan belangen waarbij geen controle wordt uitgeoefend worden toegewezen aan minderheidsaandeelhouders, zelfs als ze resulteren in negatieve minderheidsbelangen.
- Transacties ten gevolge van bestaande commerciële relaties verschillen van de overnametransacties en dienen dus apart geïdentificeerd en opgenomen te worden in de resultaten.
- Een bedrijfscombinatie kan een terugkoop van rechten inhouden die voordien aan de overgenomen partij werden toegekend. Bijvoorbeeld, het recht op het gebruik van intellectueel eigendom, een merk of een franchise. Deze teruggekochte rechten worden opgenomen als een immaterieel vast actief (gescheiden van de goodwill), gewaardeerd tegen reële waarde en afgeschreven over de residuele duur van het contract, zonder rekening te houden met potentiëlen vernieuwingen.
- Wanneer een overnameovereenkomst een aanpassing van de overnameprijs voorziet, afhankelijk van toekomstige gebeurtenissen, en geregistreerd als een schuld op de overnamedatum, mag de goodwill op basis van deze gebeurtenissen niet meer worden aangepast.

Deze nieuwe normen betreffende bedrijfscombinaties beklemtonen het gebruik van het concept reële waarde en hebben zonder twijfel een aanzienlijke invloed op de financiële staten van groepen en ondernemingen die onderworpen zijn aan die internationale normen.

BDO Atrio AuditorsAccountantsAdvisors

BDO Atrio Antwerpen
Uitbreidingstraat, 66 bus 13
2600 Antwerpen
Tel.: +32 (0) 3/230.58.40
Fax: +32 (0) 3/218.45.15
bdoantwerpen@bdo.be

BDO Atrio Brussel
The Corporate Village - Da Vincilaan 9 - Box E.6
Elsinore Building - 1935 Zaventem
Tel.: +32 (0) 2/778.01.00
Fax: +32 (0) 2/771.56.56
bdobrussel@bdo.be

BDO Atrio Gent
Guldensporenpark, 14
9820 Merelbeke
Tel.: +32 (0) 9/210.54.10
Fax: +32 (0) 9/232.43.40
bdogent@bdo.be

BDO Atrio Hasselt
Kuringersteenweg, 304
3511 Hasselt
Tel.: +32 (0) 11/28.60.60
Fax: +32 (0) 11/28.52.78
bdohasselt@bdo.be

BDO Atrio Luik
Rue Waucomont, 51
4651 Battice
Tel.: +32 (0) 87/69.30.00
Fax: +32 (0) 87/67.93.58
bdobattice@bdo.be

BDO Atrio Namen
Rue Camille Hubert, 1
5032 Les Isnes
Tel.: +32 (0) 81/20.87.87
Fax: +32 (0) 81/20.14.14
bdonamur@bdo.be

BDO Atrio Roeselare
Ter Reigerie, 7 bus 3
B-8800 Roeselare
Tel.: +32 (0) 51/26.08.40
Fax: +32 (0) 51/24.10.89
bdoroeselare@bdo.be

BDO Atrio Waver
Rue de Genval, 20
1301 Bierges
Tel.: +32 (0) 2/656.01.90
Fax: +32 (0) 2/656.01.99
bdowavre@bdo.be

www.bdo.be ■ newsletter@bdo.be

De opgenomen informatie in deze Nieuwsbrief heeft een signalerend en globaal karakter en is niet bedoeld als beroepsmatig advies. Onze adviseurs houden zich ter beschikking om verdere adviezen en acties terzake met u uit te werken. Wenst u deze Nieuwsbrief voortaan ook electronisch te ontvangen, dan kan u ons contacteren via newsletter@bdo.be. U vindt onze Nieuwsbrief eveneens op www.bdo.be. Ook Frans-, Engels- en Duitstalige versies zijn beschikbaar. **V.U. Werner Lapage, p/a The Corporate Village - Da Vincilaan 9 Box E.6 - Elsinore Building - 1935 Zaventem.**

BDO International is a world wide network of public accounting firms, called BDO Member Firms, serving international clients. Each BDO Member Firm is an independent legal entity in its own country.